

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/133/2015
Identifikačné číslo spisu:	8613204609
Dátum vydania rozhodnutia:	29.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Eva Sakálová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8613204609.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Slovak Telekom, a.s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 28, zastúpeného JUDr. Petrom Škerlíkom, CSc., advokátom so sídlom v Dolnom Kubíne, J. Ťatliaka 2051/8, proti žalovanému B., bývajúcemu v F., zastúpenému JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, Nám. SNP 7, o návrhu na povolenie obnovy konania, vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 6 C 90/2011, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 2. júla 2014 sp. zn. 3 Co 89/2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove z 2. júla 2014 sp. zn. 3 Co 89/2014 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Svidník uznesením zo 4. marca 2014 č.k. 6 C 274/2013-44 povolil obnovu konania vedeného na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 6 C 90/2011, nariadil odklad vykonateľnosti platobného rozkazu z 9. júna 2011, č.k. 6 C 90/2011 a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania v sume 380,09 eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení poukázal na ustanovenia § 228 ods. 1, 2, § 230 ods. 1, 2 a 3 a § 232 ods. 1 a 2 O.s.p. Okresný súd mal za preukázané, že žalobcovi priznaný nárok právoplatným platobným rozkazom Okresného súdu Svidník z 9. júna 2011, č.k. 6 C 90/2011-51 v časti zaplattenia sumy 580,89 eur s príslušenstvom sa týka zmluvnej pokuty, ktorá bola rozhodnutiami súdov Slovenskej republiky v obdobných veciach iného mobilného operátora určená za neprijateľnú zmluvnú podmienku a teda už pred vydaním platobného rozkazu boli vydané v obdobných prípadoch súdne rozhodnutia spôsobilé privodiť v prospech žalovaného pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Prešove uznesením z 2. júla 2014, sp. zn. 3 Co 89/2014 na odvolanie žalobcu uznesenie okresného súdu potvrdil. Krajský súd konštatoval, že platobný rozkaz okresného súdu, ktorý je podkladom pre podanie návrhu na obnovu konania, nadobudol právoplatnosť 7. júla 2011 a žalovaný sa o dôvode obnovy konania dozvedel v auguste 2013, kedy navštívil advokáta JUDr. Ambróza Motyku a tento ho informoval, že žalobca využíva nekalé obchodné praktiky. Subjektívna lehota na podanie návrhu

na obnovu konania tak podľa jeho názoru začala plynúť začiatkom mesiaca august 2013 a návrh na obnovu konania bol doručený súdu 14. augusta 2013. Na základe uvedených skutkových záverov mal krajský súd za to, že návrh na obnovu konania bol podaný v objektívnej trojročnej a zároveň aj v subjektívnej trojmesačnej lehote. V odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že rozhodnutia, na ktoré žalovaný poukázal a ktoré judikovali uplatnenú zmluvnú pokutu za neprijateľnú zmluvnú podmienku boli vydané až po vydaní platobného rozkazu a preto žalovaný tieto rozhodnutia nemohol objektívne použiť na svoju obranu v pôvodnom konaní, pričom tieto rozhodnutia sú spôsobilé pre žalovaného privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Na základe uvedených skutočností napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa ustanovenia § 219 O.s.p. potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorého prípustnosť odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. a dôvodnosť ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ O.s.p. K odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. malo dôjsť podľa jeho názoru tým, že okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil dôkazmi, ktoré neboli počas prvostupňového konania vykonané a žalobca nemal možnosť sa s nimi oboznámiť a vyjadriť sa k nim, pričom krajský súd tento nedostatok neodstránil, nakoľko v druhostupňovom konaní nenariadil pojednávanie. Poukázal na skutočnosť, že v konaní nebolo preukázané splnenie subjektívnej trojmesačnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania, nakoľko súdy nižšieho stupňa odvodzovali splnenie tejto lehoty bez ďalších dôkazov iba od tvrdenia žalovaného, kedy sa o dôvodoch na obnovu konania dozvedel. Bol názoru, že obnovu konania nie je možné odôvodniť rozhodnutiami, ktoré personálne a ani vecne nesúvisia s pôvodným konaním, či už boli vydané pred alebo po právoplatnosti platobného rozkazu a zo samotnej skutočnosti, že okresný súd vydal platobný rozkaz nevyplýva, že okresný súd porušil svoju povinnosť ex offio skúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a teda vydanie platobného rozkazu nie je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora. Uviedol, že súdy nižších stupňov sa v odôvodneniach svojich rozhodnutí nezaoberali a nevysporiadali s jeho právnou argumentáciou, v dôsledku čoho sú nedostatočné a nepresvedčivé, čo spôsobuje zmätočnosť týchto rozhodnutí. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie i z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) Dovolateľ podal návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p.

Žalovaný sa vo vyjadrení k dovolaniu stotožnil s rozhodnutím odvolacieho súdu a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie bolo podané včas osobou zastúpenou v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdному dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/

O.s.p.

V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol žalobca dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v ustanovení § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie žalobcu preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania žalobcu by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Na existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 O.s.p. musí vziať odvolací súd zreteľ aj vtedy, ak tá - ktorá procesná nesprávnosť majúca znaky takej vady, nebola v dovolaní namietaná (viď § 242 ods. 1 O.s.p.).

Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia.

V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru.

Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že k odvolaniu žalobcu (č. 1. 51 spisu) sa písomne vyjadril žalovaný (č. 1. 59 spisu), dovolateľ ale nemal možnosť dozvedieť sa o tomto vyjadrení a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, lebo súd mu toto vyjadrenie žalovaného nedoručil.

So zreteľom na to dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľovi bola v danom prípade odňatá možnosť pred súdom konať. Dovolanie dovolateľa je preto nielen prípustné (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ale aj opodstatnené (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.).

K námietke dovolateľa, že napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súď ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súď účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003).

Z vyššie uvedených dôvodov preto najvyšší súď dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie).

Na záver tohto rozhodnutia dovolací súď nad rámec dovolacieho konania poznamenáva, že objektívnou podmienkou prípustnosti návrhu na obnovu konania je zachovanie zákonných lehôt, ktoré Občiansky súdny poriadok pre podanie návrhu na obnovu konania predpisuje.

Subjektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania je trojmesačná a začína plynúť od "toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť" (§ 230 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súď z takto zákonom stanovených začiatkov plynutia tzv. subjektívnej trojmesačnej lehoty ustálil, že trojmesačná lehota začala žalovanému plynúť začiatkom augusta 2013. Dovolací súď uvádza, že posúdenie otázky času, kedy sa ten, kto obnovu navrhuje dozvedel o dôvode obnovy je nutné aj pri plynutí lehoty na podanie návrhu na obnovu konania a to odo dňa, kedy dôvod obnovy mohol byť uplatnený (predpokladom uplatnenia dôvodu obnovy je vedomosť subjektu navrhujúceho obnovu konania o tomto dôvode obnovy). Zákonodarca ustanovuje ostatne uvedený začiatok plynutia („od toho času, keď ho mohol uplatniť“) z dôvodu, že obnovu konania navrhujúci účastník konania síce dozvedel o dôvode obnovy, ale ho z objektívnych dôvodov nemohol včas uplatniť.

Z obsahu spisu však v otázke včasnosti podania návrhu na obnovu konania pri zohľadnení uvedených hľadísk nie je možný jednoznačný záver, že žalovaný dodržal subjektívnu lehodu na podanie návrhu na obnovu konania počítanú odo dňa návštevy advokátskej kancelárie (naviac ak ani tento deň nie je ustálený). Dovolací súď zdôrazňuje, že zachovanie lehoty na obnovu konania je povinný preukázať účastník konania, ktorý obnovu konania navrhuje a návrh na obnovu konania musí obsahovať dôkazy o zachovaní subjektívnej či objektívnej lehoty. V prípade, že návrh na obnovu konania neobsahuje dôkazy o zachovaní lehoty, súď uznesením (§ 43 O.s.p.) vyzve účastníka konania, aby tento nedostatok odstránil a v prípade neodstránenia tohto nedostatku, návrh na obnovu konania zamietne.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súď, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súď

znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.